

Militaire Inlichtingendienst

Postbus 20701
2500 ES 's-Gravenhage

Telefoon 070 - 3 18 73 87
Telefax 070 - 3 18 79 51

Aan:
Zie verzendlijst

Uw brief	Uw kenmerk	Ons nummer	Datum
		DIS/95/12.13.4/1886	8 augustus 1995

Onderwerp: Joegoslavië: recente ontwikkelingen
(nr 39/95)

1. Hierbij doe ik U toekomen een notitie over de recente ontwikkelingen in het voormalige Joegoslavië.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst,

mr J.C.F. Knapp
Brigade-generaal

Bijlagen
één (1)

Bezoekadres
Kalvermarkt 28
's-Gravenhage

Doorkiesnummer
070 - 318 8004

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

[REDACTED]

VERZENDLIJST behorende bij brief MID nr. DIS/95/12.13.4/1886 d.d. 8 augustus 1995

AAN:

Ministerie van Algemene Zaken
t.a.v. Coördinator van de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst
t.a.v. Dhr. [REDACTED]

Ministerie van Buitenlandse Zaken
t.a.v. plv DGPZ

NL-HPMV NAVO-Brussel

IMS/INT DIV, t.a.v. kol [REDACTED] d.t.v. HPMV

INTERN:

HMID
HACIV t.a.v. BCI
HAI
HMA
CIC
Archief

Bijlagen
één (1)

Bezoekadres
Kalvermarkt 28
's-Gravenhage

Doorkiesnummer
070 - 318 8004

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

[REDACTED]

MINISTERIE VAN DEFENSIE

MILITAIRE INLICHTINGENDIENST/CO

Afdeling Inlichtingen

ONTWIKKELINGEN IN DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE FEDERATIE
39/95

(Afgesloten 081200B AUG 1995)

Conclusie/voorzicht

President Jeltsin heeft de presidenten van KROATIE en SERVIE uitgenodigd voor vredesbesprekingen over voormalig JOEGOSLAVIE. Vertegenwoordigers van de partijen in BOSNIE zijn niet uitgenodigd. KROATIE heeft aangegeven ook beschikbaar te zijn voor besprekingen onder leiding van de VN en/of de EU.

Het mandaat van de UNCRO-missie in KROATIE zal moeten worden gesplitst: de rol in Oost-SLAVONIE blijft vooralsnog ongewijzigd, die in de KRAJINA's wordt een ondersteunende rol t.b.v. humanitaire taken.

Het conflict tussen Karadzic en Mladic heeft zich verder verscherpt. Het 'parlement' te PALE staat achter Karadzic, de legertop achter Mladic. Mogelijk wordt Mladic gesteund door president Milosevic van SERVIE, hetgeen uiteindelijk negatieve gevolgen voor Karadzic zou kunnen hebben.

Een aanvankelijk gesloten staakt-het-vuren tussen de strijdende partijen in Noord-KRAJINA werd bijna direct geschonden, waarna de gevechten weer oplaaiden. Inmiddels zou het weer rustig zijn. Grote aantallen Kroatisch Servische strijders zijn uitgeweken naar door Bosnische Serviërs beheerst gebied in BOSNIE, waar zij waarschijnlijk de Bosnisch Servische strijdkrachten zullen versterken.

Hoewel door KROATIE is aangegeven dat men het probleem Oost-SLAVONIE in principe aan de onderhandelingstafel wil oplossen, zouden provocaties van KROATIE door de Kroatische Serviërs in het gebied, die uiteindelijk ten doel hebben SERVIË toch bij de strijd te betrekken alsmede het huidige Kroatische zelfvertrouwen, dat mogelijk kan leiden tot een minder voorzichtige benadering, voor een escalatie kunnen zorgen.

Initiatief van Jeltsin

De Russische president Jeltsin heeft naar verluidt de presidenten Tudjman (KROATIE) en Milosevic (SERVIE) uitgenodigd om te MOSKOU de verdere mogelijkheden voor vrede in het

[REDACTED]

voormalige JOEGOSLAVIE te onderzoeken. Tudjman zou al positief hebben gereageerd, uit BELGRADO werd echter nog niets vernomen. Opvallend is natuurlijk dat uit BOSNIE-HERZEGOWINA niemand werd uitgenodigd, hetgeen de geruchten over afspraken tussen Tudjman en Milosevic over de toekomst van het voormalige JOEGOSLAVIE aanwakkert. Milosevic heeft overigens indirect laten weten dat de leiders van Kroatische en Bosnische Serviërs zelf verantwoordelijk zijn "voor de grote schade het Servische volk thans toegebracht". ZAGREB heeft aangegeven ook nog beschikbaar te zijn voor onderhandelingen onder leiding van de VN en/of de EU, echter zonder de persoon van EU-bemiddelaar Bildt. Deze heeft zich bij het begin van de inval in de KRAJINA door de Kroaten zeer kritisch uitgelaten over de Kroatische wijze van optreden.

KROATIE/VN

Het mandaat van UNCRO in KROATIE zal als gevolg van de gebeurtenissen van de afgelopen dagen moeten worden gesplitst: voor de blauwhelmen in en bij de voormalige UNPA-oost zal er niets veranderen, in de KRAJINA's wordt de rol aangepast aan de gewijzigde situatie en zal moeten bestaan uit (steun aan) humanitaire taken, te vervullen door politie-eenheden en waarnemers. Een aantal contingenten van UNPF zal dan ook ter beschikking komen, zodat de huidige Nederlandse bijdrage wellicht ter discussie komt te staan.

Karadzic/Mladic

Nadat het zich aanvankelijk liet aanzien dat Mladic een rol zou gaan vervullen in de strijd in West-BOSNIE en de KRAJINA's, bleek de Bosnisch Servische leider Karadzic door een reorganisatie van de strijdkrachten (boven de generale staf is een Opperste Commando geplaatst onder bevel van Karadzic) vooral de invloed van de populaire Mladic te willen indammen. Hoewel het Bosnisch-Servische 'parlement' Karadzic volledig steunt, blijkt deze affaire te hebben geleid tot een scheiding der geesten in de Bosnisch Servische top. De voornaamste generaals steunen Mladic, die zichzelf nog immer beschouwt als commandant van de Bosnisch Servische strijdkrachten. Mogelijk wordt Mladic gesteund door de Servische president Milosevic, die via Mladic invloed uitoefent op de rol van de Bosnische Serviërs in het vredesproces. Indien deze crisis zelfs onder druk van de thans - na de successen bij SREBRENICA en ZEPA - sterk tegenvallende resultaten op het gevechtveld niet wordt opgelost, ziet het er voor Karadzic waarschijnlijk slecht uit en zou zijn positie op den duur wel eens onhoudbaar kunnen worden.

De situatie in de Krajina

Hoewel het zich aanvankelijk liet aanzien dat KROATIE in een korte militaire actie de voormalige UNPA's Noord en Zuid weer onder controle had gebracht, bleek een met een in de Noord-KRAJINA achtergebleven groepering van de Kroatisch Servische strijdkrachten gesloten staakt-het-vuren van weinig waarde. Met name rond TOPUSKO laaiden de gevechten rond het middaguur van de 7e augustus weer op en van het Bosnisch-Servische veld bij BANJA LUKA stegen vliegtuigen op die een vijftal steden in KROATIE bombardeerden. Later op de dag zouden de gevechten weer zijn geluwd. Grote aantallen Kroatisch Servische strijders zijn uitgeweken naar door Bosnische Serviërs beheerst gebied in BOSNIE HERZEGOWINA en het ziet er naar uit dat bij velen het moreel toch al snel na de Kroatische aanval is verdwenen.

De situatie rond Oost-SLAVONIE

Aan de oostgrens van de voormalige UNPA-oost vinden uitgebreide troepenbewegingen plaats van het leger van de FRJ. Gemechaniseerde eenheden en luchtdoelartillerie werden verplaatst, deels via BELGRADO, in westelijke richting. Aangenomen wordt dat deze bewegingen zowel dienen als signaal richting KROATIE als voor binnenlands gebruik. Milosevic heeft te maken met

[REDACTED]

een niet onaanzienlijk aantal nationalisten. Overigens kwamen er geluiden uit ZAGREB dat KROATIE de toekomst van Oost-SLAVONIE aan de onderhandelingstafel wil oplossen. Hoewel wordt verwacht dat de toekomst van de voormalige UNPA-Oost niet op het gevechtsveld zal worden bepaald, zou een tweetal factoren deze verwachting kunnen doorkruisen: provocaties van KROATIE door de Kroatische Serviërs in het gebied, die uiteindelijk ten doel hebben Servië toch bij de strijd te betrekken en het huidige Kroatische zelfvertrouwen, dat mogelijk kan leiden tot een minder voorzichtige benadering.

De situatie in BOSNIE

In de BIHAC-enclave hebben de Bosnische regeringstrijdkrachten de zaak weer onder controle. Opnieuw werden de Abdic-getrouwen de grens met KROATIE overgejaagd dan wel liepen (deels) weer over naar 5 (ABiH) Corps. Het valt te bezien of de enclave in een later stadium vanuit het zuiden niet alsnog weer onder druk zal komen te staan van Bosnische en gevluchte Kroatische Serviërs. Of de (Bosnisch)Kroatische operatie in West-BOSNIE zal worden voortgezet blijft vooralsnog onduidelijk. De Bosnische Kroaten zullen zeker hun houding ten opzichte van de moslims niet wezenlijk wijzigen: alleen samen vechten indien ook een Bosnisch Kroatisch belang gediend wordt. De Bosnische Serviërs zullen trachten zo snel mogelijk de ter beschikking komende (Kroatisch Servische) mankracht in hun strijdkrachten te integreren en trachten het initiatief te herwinnen.